

Розробка заняття з англійської мови у старшій групі ДНЗ із використанням авторської технології «Модифікована казка»

Роман ПАВЛЮК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту, заступник директора з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Серед мистецьких технологій особливе місце займає виховання художнім словом. Розглянемо технологію використання літературної казки на заняттях з англійської мови у старшій групі дошкільного навчального закладу.

Ми радимо використовувати авторську педагогічну технологію «Модифікована казка», у якій успішно поєднуються поради методистів та казкотерапевтів.

Такі заняття можна проводити раз на тиждень. Залежно від віку та психологічних особливостей дітей тривалість занять може бути різною — 25 хв і більше.

У випадку непередбачуваної втомленості дітей заняття можна повільно зупинити, пояснивши, що «чарівна сила» вичерпалась і сьогодні немає можливості продовжувати мандрівку казкою, а наступна зустріч із казковими героями відбудеться іншого разу.

Перед використанням казки у вивченні англійської мови старшими дошкільниками необхідно значну увагу звертати на попередню роботу із вивчення нових лексичних одиниць, граматичних структур та виготовлення разом із дітьми обладнання для розігрування інсценізацій тощо.

Попередню роботу виконує також і вихователь: перед читанням казки дітям потрібно казку поділити на логічно завершені частини, а якщо казка досить велика у об'ємі, то варто їй присвятити два заняття. У кожній логічно завершеній частині повинно бути не більше 10 речень та відповідно до цього — не більше 5–8 нових лексичних одиниць. Деякі лексичні

одиниці засвоюються на заняттях і без використання казки.

Наведемо приклад структури заняття з англійської мови у старшій групі дошкільного навчального закладу. Зауважимо, що включення будь-якого структурного елемента заняття не матиме такого ефективного впливу на процес виховання та навчання дітей старшого дошкільного віку.

Тема. Казка Г.-К. Андерсена «Дюймовочка». Частина 1

Мета: Закріплювати знання змісту казки Г.-К. Андерсена; формувати вміння вживати лексико-граматичні конструкції мовленнєвого етикету, зокрема компліменту (You are very beautiful або You have beautiful hair, face, smile, eyes etc.); збагачувати словник дошкільників іменниками та прикметниками (little girl, little, fish; big flower, big frog; woman, vase etc.); розвивати дрібну моторику, творчу уяву; виховувати дружні стосунки.

Обладнання: квітка (жива або штучна), стрічки на палицях, хустинки, лялька-чарівниця, метелики з паперу або тканини.

Хід заняття

I. Вступна частина

1. Вступна розповідь

Сьогодні ми з вами вирушимо до казки, де головна героїня — маленька дівчинка.

Маленька — «little».

Дівчинка — «girl». Маленька дівчинка — «little girl».

Дюймовочка — героїня нашої казки, була на зріст не більше дюйма, тобто приблизно 2,5 сантиметри (вихователю показує смужку паперу відповідного розміру). Тому її так і називали. А написав цю казку Г.-К. Андерсен.

2. Релаксаційні вправи

Сили на мандрівку нам подарує чарівна квітка (демонструє красиву велику квітку). Подивіться на цю красиву квітку дуже й дуже уважно і відчуйте, як її краса і сила переходить у ваше тіло: голову, шию, руки, живіт, ноги тощо. (Вихователю демонструє рухи руками по тілу, діти повторюють.)

II. Основна частина

1. Читання казки вихователем

Діти сідають на килим.

«Жила на світі одна жінка — woman. У неї не було дітей — children. Їй дуже хотілось мати маленьку дівчинку — little girl. Тоді вона вирішила піти до старої чаклунки — old witch. Жінка розповіла їй про своє нещастя і попросила допомогти:

— Help me good witch!

— Твоєму горю можна допомогти, — сказала чаклунка. — Ось тобі ячмінне зерно — barley corn. Посади його у квітковий горщик — vase, а потім побачиш, що буде».

2. Уявний діалог із героєм

Вихователю бере ляльку-чарівницю, і кожна дитина, розповідаючи про негаразди (рідною мовою), каже: «Help me good witch!».

Чаклунка дає зернину кожній дитині. Діти саджають зерно у горщик і поливають.

3. Читання казки вихователем

«...Тільки жінка посадила barley corn у землю — ground, одразу ж вироста велика красива квітка — big beautiful flower. У середині квітки щось луснуло, і вона відкрилась — opened. У середині сиділа little girl, не більше дюйма на зріст.»

4. Пальчикова гімнастика

Діти складають долоні разом, зображуючи стебло, потім розкривають центральні частини долоні, формуючи «бутон». І нарешті, розкриваються пальці: квітка розквітла.

5. Вихователю читає казку

«Шкаралупка від грецького горіха — Greek nut була ліжком — the bed для Дюймовочки, пелюстка троянди — rose — ковдрою — blanket. Одного разу, вночі, коли Дюймовочка спала, до неї у вікно — window залізла велика жаба — a big frog. Вона підхопила the bad of the Greek nut з Дюймовочкою і за-

брала її у своє болото — bog. «Ось чудова дружина для мого сина», — wonderful wife for my son, — сказала a frog і Дюймовочка гірко заплакала — cried.

Їй зовсім не хотілось виходити заміж за сина a frog.

Маленькі рибки — little fish пожаліли little girl. Вони перекусили стебло лілії — stem of Lily, де сиділа Дюймовочка, і пелюстка попливла по річці — river.»

6. Імпровізований танок

Після розповіді цього уривку казки вихователю дає дітям палички із прив'язаними на них стрічками, з якими вони під керівництвом вихователя виконують імпровізований танець лілії.

7. Вихователю читає казку

«Stem of Lily плив усе далі й далі. Повз нього пролітав Майський жук — Cockchafer. Він побачив Дюймовочку, схопив її і поніс на своє дерево — a tree. Там Cockchafer нагодував Дюймовочку солодким квітковим соком — sweet flower juice і сказав, що вона дуже гарна і зовсім не схожа на жука — beetle».

8. Рухлива гра мовленнєвого спрямування

Далі вихователю вибирає із присутніх дівчат Дюймовочку і її саджають на стільчик посередині кімнати. Кожен «жук» повинен «підлетіти» до неї і сказати, яка вона гарна (You are very beautiful або You have beautiful hair, face, smile, eyes shoulders etc.)

9. Читання казки вихователем

«Потім до них у гості прийшли інші beetles, котрі жили на тому ж tree, оглянули її — examined her, і вирішили, що вона зовсім негарна — unbeautiful, бо зовсім на них не схожа.

— У неї тільки дві ноги — two feet.

— У неї немає навіть вусиків — tendrils.

— У неї така тонка талія — thin figure.

— Вона схожа на людину — human.

Насправді Дюймовочка була дуже beautiful. Вона образилась на beetles і стала товаришувати з іншими мешканцями лісу — wood: бабкою, мурахами та метеликами — Dragonfly, ants and butterflies.

Вранці — in the morning Дюймовочка їла sweet flower juice, вдень — in the day-time — танцювала з butterflies. Усе літо — summer Дюймовочка прожила in the wood».

10. Імпровізований танок

Після розповіді цього фрагмента казки, вихователю роздає дітям легенькі хустинки, і дошкільники під музику виконують танець метеликів і Дюймовочки. Рухи — спокійні, легкі, плавні.

III. Завершення заняття

Заключна бесіда (перевірка змісту, знання основних лексичних одиниць).

Уривок з якої казки Г.-К. Андерсена ми сьогодні з вами прочитали? («Дюймовочка».)

— Чому дівчинку назвали Дюймовочкою? (Героїня казки була дуже маленькою на зріст, не більше дюйма.)

— Як сказати англійською мовою «маленька дівчинка?» (*Little girl*.)

— У кого з'явилась Дюймовочка? (У самотньої жінки.) Скажіть це слово англійською мовою.

— Хто і як допоміг жінці у цьому? (Жінці у цьому допомогла стара чаклунка. Вона дала їй ячмінне зерно і сказала посадити його у квітковий горщик.)

— Як англійською мовою буде «квітковий горщик?»

— Де сиділа Дюймовочка? (У великій красивій квітці.) Як сказати «велика красива квітка» англійською мовою?

— Хто викрав Дюймовочку? (Велика жаба.) Скажіть англійською мовою.

— Для кого вона це зробила? Скажіть англійською «для сина».

— Хто врятував Дюймовочку? (Маленькі рибки.) Скажіть це англійською мовою.

— Де прожила все літо дівчинка?

— Як зробити комплімент гарній дівчинці?

Сьогодні ми всю чарівну силу нашої квітки вичерпали, тому прощаємось із Дюймовочкою до наступного заняття.

Тема. Г.-К. Андерсен «Дюймовочка». Частина 2

Мета: вивчити з дітьми назви пір року, уточнити їх послідовність; закріпити знання родових і видових понять (птаха — ластівка: *bird — swallow*) прикметників; ознайомити дошкільників із лексико-граматичними конструкціями: *in the field, come along with me, I like you; великий — малий (big — little), прекрасний (beautiful);* виховувати турботливе ставлення до живої природи, співчуття до інших.

Обладнання: квітка, хустинки, стрічки, штучні квіти, ляльки-маріонетки, камінці, шматок тканини (не менший, ніж 1,5×1,5 м).

Хід заняття

I. Вступна частина

Вступна бесіда

Сьогодні ми продовжуємо мандрувати казкою «Дюймовочка». Давайте згадаємо

короткий зміст першої частини за допомогою запитань:

1. У кого з'явилась Дюймовочка? Чому її так назвали?

2. Як вона з'явилась? Хто допоміг і яким чином?

3. Хто викрав Дюймовочку і для кого?

4. У кого опинилась дівчинка?

5. З ким товаришувала ціле літо Дюймовочка?

Вихователь стимулює дітей до вживання англійської лексики, яку вони вивчили на попередньому занятті, ставлячи запитання типу: «Як сказати англійською?» тощо.

II. Основна частина

1. Вихователь читає казку

«Так минуло *summer*, пройшла *осінь — autumn*. Починалась *довга — long*, холодна — *cold* зима — *winter*. Почав *іти сніг — the snow*, і кожна сніжинка була для Дюймовочки як *лопата снігу для нас*. Дюймовочка зовсім замерзла і пішла шукати собі притулок на зиму.

Дюймовочка *йшла through the wood* дуже довго, нарешті вийшла у широке поле — *field*. Там, *in the field* вона побачила *дім миші — a mouse*.

— *Бідненька, — сказала a mouse, — іди сюди, зігрійся та пішли зі мною — come along with me.*

— *Ти мені подобаєшся — I like you, — сказала a mouse, — залишайся у мене на зиму — for a winter.*

Дюймовочка *залишилась for a winter at a mouse place*.

— *Скоро у нас будуть гости — guests, — якось сказала a mouse, — це Кріт. — Він носить розкішну шубу — fur coat. Виходь за нього заміж — marry him, з ним не пропадеш. Тільки він сліпий — blind і не любить сонця — the sun.»*

2. Рухлива гра

Після цього виконується вправа «Кріт». Одна дитина — у ролі «крота», а інші займають різні пози. «Кроту» зав'язують очі, і він мавпомацки намагається визначити позу іншої дитини та повторити її із зав'язаними очима.

3. Вихователь читає казку

«Одного разу, гуляючи з Дюймовочкою підземною дорогою, Кріт зупинився і сказав:

— *Тут лежить мертва птаха — bird.*

Це була ластівка — swallow.

Вночі, коли всі заснули, Дюймовочка *пішла до swallow і накрила її blanket з трави — grass.*

— Прощавай, люба swallow, — сказала Дюймовочка і притиснулася до грудей ластівки. Раптом вона відчула стукіт серця — heart of swallow. Ластівка була живою — alive.

Всю зиму Дюймовочка доглядала за swallow, а коли прийшла весна — spring, вони розлучились, і ластівка полетіла у зелений ліс — green wood.

Сліпий Кріт приходив кожного вечора — every evening і весь час розмовляв про те, що коли прийде літо — summer — вони одружаться. Дюймовочці зовсім не подобався нудний Кріт, проте вона була дуже слухняна і не хотіла засмучувати Мишу. А Миша найняла Павуків-ткачів, щоб вони виготовили Дюймовочці сукню».

4. Гра «Плутанина»

Діти стоять у колі і в руках тримають тканину. Завдання дітей — не випускаючи тканину з рук, заплутатись, тобто створити іншу фігуру. Ця вправа повторюється декілька разів.

5. Вихователь читає казку

«І ось настала осінь — autumn. Дюймовочка останній раз вийшла помилуватись сонцем — sun. Вона підняла голову і раптом побачила свою swallow.

— Сідай до мене на спину — on my back, — сказала swallow, — і ми полетимо з тобою далеко-далеко, туди, де вічне summer та квітнуть flowers».

6. Рухлива гра

Після читання цього фрагмента казки вихователь роздає дітям хустинки, і вони імітують політ разом з ластівкою.

7. Вихователь читає казку

«У теплих краях росли великі — big, гарні — beautiful flowers and trees. Swallow посадила Дюймовочку на велику квітку. Та раптом вона побачила, як квіти розкрились, а звідти виглядали маленькі чоловічки — little men. За плечима у них були крила — covers, але в одного крім крил на голові

була ще й корона — crown. Це був король ельфів. Із кожної квітки вилітали ельфи і кружляли у веселому танці навкруги Дюймовочки».

8. Імпровізований танок

На завершення заняття вихователь пропонує дітям станцювати танець Ельфів. Для цього він вмикає веселу легку музику.

III. Завершення заняття

1. Заключна бесіда (перевірка змісту, знання основних лексичних одиниць)

— У яку пору року веселилась Дюймовочка з мешканцями лісу — wood? (In the summer.)

— А яка пора року настала після літа? (Autumn.)

— А потім? (Winter.) Давайте по черзі назвемо усі пори року спочатку українською мовою, а потім — англійською.

— Кого холодної зими зустріла Дюймовочка?

— Із ким познайомила Миша дівчинку? (З Кротом.)

— На що погодилась Дюймовочка, щоб не засмучувати Мишу? (Вийти заміж за Крота.)

— Хто врятував Дюймовочку від нудного життя у підземеллі? Чому вона так зробила? Ви теж не забувайте добрі справи, які для вас роблять друзі, рідні.

— Що і кого побачила Дюймовочка у теплих краях? Скажіть англійською мовою.

— Що сказала Миша Дюймовочці, коли пропонувала жити з нею? (I like you.)— Як ви думаєте, яка розмова відбулась між Королем ельфів і Дюймовочкою?

2. Моделювання діалогу між Королем ельфів і Дюймовочкою

Спочатку вихователь зачитує всі репліки діалогу. Потім залучає до діалогу в ролі Дюймовочки здібну до запам'ятовування дівчинку. Пізніше діти розучують діалог парами:

— Доброго дня!	— Good afternoon!
— Добридень!	— Hello!
— Як тебе звати?	— What is your name?
— Дюймовочка.	— Дюймовочка.
— Ти гарна маленька дівчинка. У тебе гарне волосся, обличчя, очі.	— You are beautiful little girl. You have beautiful hair, face, eyes...
— Дякую.	— Thank you.
— Ти мені подобаєшся.	— I like you.
— Ти мені також.	— I like you too.
— Ходімо зі мною.	— Come along with me.
— Добре.	— OK.

На цьому робота над казкою «Дюймовочка» закінчується.